

REGULERING AV FISKET ETTER ØYEPÅL I 2023

Ny forskrift om fiskeritillatelse og kvotefaktorer har vært på høring i 2022, og er til behandling i Nærings- og fiskeridepartementet. Forslaget til regulering av fisket i 2023 er basert på gjeldende regelverk.

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter øyepål i 2023 i all hovedsak reguleres tilsvarende som inneværende reguleringsår.

2 FISKET ETTER ØYEPÅL I 2021

På grunnlag av rådet fra ICES ble øyepålkvoten i NØS satt til 127 019 tonn i 2021. Kvoten kunne fiskes i perioden 1. april til 31. oktober. Norge hadde ikke kvote av øyepål i britisk sone i 2021. Øyepålfisket ble regulert med maksimalkvoter fastsatt med grunnlag i en kvoteenhet. Kvoteenheten ble satt til 20.

Totalt ble det fisket 29 951 tonn øyepål i 2021, utelukkende i NØS.

3 FISKET ETTER ØYEPÅL I 2022

ICES tilrådte at øyepålkvoten i perioden 1. november 2021 til 31. oktober 2022 ikke skulle overstige 118 273 tonn. Dette var en nedgang på ca. 135 000 tonn sammenlignet med rådet for 2021. I rådet kom det frem at gytebestanden var over B_{pa} . Rekrutteringen var høy i 2018 og 2019, men klart nedadgående i 2020 og 2021.

Norges kvote i NØS ble satt til 59 137 tonn. Øyepål kan fiskes i perioden 1. april - 31. oktober. Kvoteenheten ble satt til 5 ved sesongstart, men ble økt til 10 den 29. juni og til 15 den 1. september.

Kvote- og fangstutviklingen over en 10-års-periode fremgår av tabell 1.

Tabell 1: Oversikt over norske kvoter og fangster av øyepål i perioden 2012-2022

År	Kvoter (tonn)			Fangster (tonn)				Verdi (1000 kr)
	NØS	EU-sonen	Britisk sone	NØS	EU-sonen	Britisk sone	Totalt	Total
2013	137 000	20 000	-	26 807	20 332	-	47 139	84 010
2014	108 000	15 000	-	10 798	8 047	-	18 845	32 212
2015	163 000	15 000	-	28 558	15 807	-	44 366	85 296
2016	195 000	15 000	-	21 353	15 006	-	36 359	94 602

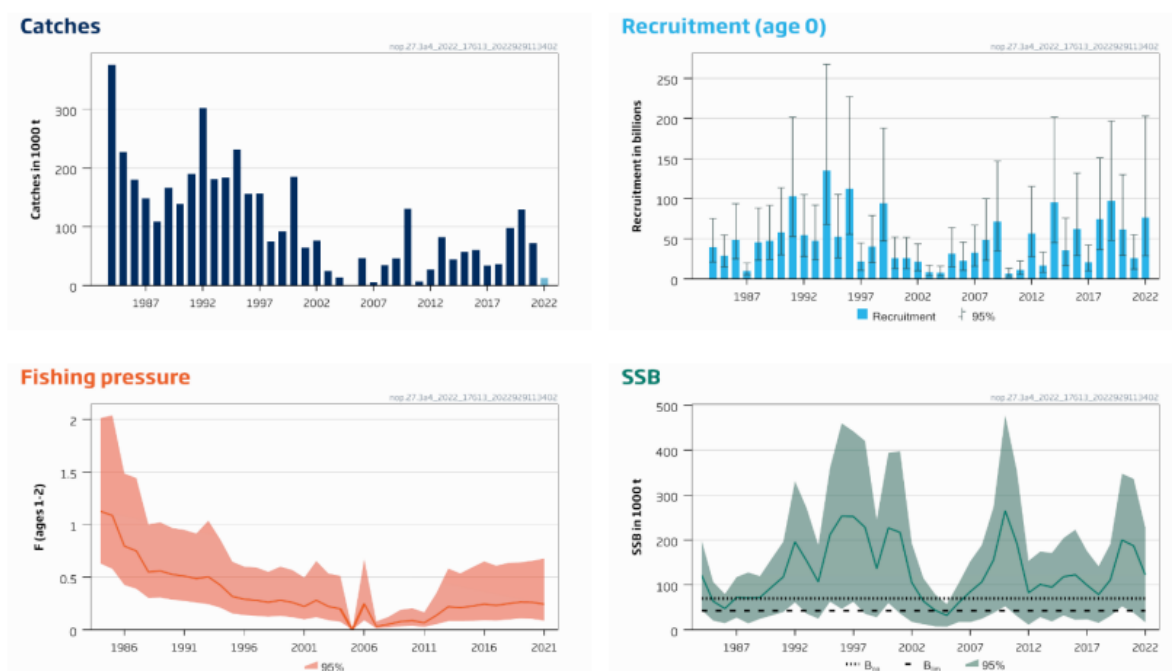
2017	179 235	25 000	-	13 860	7 664	-	21 524	33 540
2018	75 978	15 000	-	12 841	12 666	-	25 506	65 342
2019	67 730	14 500	-	44 916	14 839	-	59 756	177 256
2020	83 553	14 500	-	48 977	14 784	-	63 761	192 480
2021	127 019	-	-	29 951	-	-	29 951	90 808
2022	59 137	-	-	11 840	-	-	11 840	33 849

Fiskeridirektoratets landings- og sluttседdelregister per 4. oktober 2022.

4 BESTANDSSITUASJONEN FOR ØYEPÅL

Øyepål er en kortlevd fisk. Rekrutteringen varierer sterkt og påvirker både gyte- og totalbiomassen. Variasjoner i rekrutteringen har således umiddelbar effekt på bestandsutviklingen.

ICES ga 7. oktober 2022 råd om totaluttaket av øyepål for perioden 1. november 2022 – 31. oktober 2023. I figuren under vises bestandsstatusen.

I rådet kommer det frem at gytebestanden er over B_{pa} og gytebestanden over relevante grenseverdier. Basert på en MSY-tilnærming tilrår ICES at fangstene av øyepål i Nordsjøen og Skagerrak ikke overstiger 116 823 tonn i perioden 1. november 2022 til 31. oktober 2023. Dette er en nedgang på ca. 1,2 % fra rådet for 2022.

5 FORSLAG TIL REGULERING AV FISKET ETTER ØYEPÅL I 2023

Tilsvarende som tidligere år legger Fiskeridirektoratet til grunn at det fastsettes en norsk kvote som utgjør 50 % av ICES-rådet. Dette innebærer at den norske totalkvoten blir 58 411 tonn i 2023. Endelig totalkvote og en eventuell kvote i britisk sone foreligger ikke før

forhandlingene med EU og Storbritannia for 2023 er avsluttet, men Fiskeridirektoratet legger til grunn at den norske kvoten blir på samme nivå som årets kvote.

For å sikre at fisket gjennomføres bærekraftig har det blitt innført flere tiltak det siste tiåret, bl.a. stengte områder og innføring av sorteringsrist. Et annet sentralt tiltak har vært å begrense øyepålsesongen til en periode av året hvor det er mindre sannsynlighet for stor innblanding av yngel og småfisk. Tidligere erfaring og informasjon fra Kystvakten tilsier at risikoen for stor innblanding av hvitfisk inkl. torsk, og sild øker om høsten og vinteren.

Fiskeridirektøren anbefaler derfor at årets reguleringer videreføres i 2023. Dette innebærer at fisket som utgangspunkt reguleres med formål om å unngå uønsket innblanding og bifangst, og at det derfor kun åpnes opp for et direktefiske etter øyepål i perioden fra og med 1. april til og med 31. oktober. Erfaring tilsier at dette sammenfaller med perioden hvor øyepål trekker inn i NØS i fangstbare mengder.

Fiskeridirektøren bemerker at det er økende grad av sannsynlighet for innblanding av annen fisk mot slutten av perioden. Det forutsettes derfor at Kystvakten og Fiskeridirektoratet overvåker fisket og iverksetter tiltak dersom innblandingen av annen fisk eller yngel blir for stor.

Fiskeridirektøren foreslår at det åpnes opp for et direktefiske etter øyepål i NØS i perioden fra og med 1. april til og med 31. oktober 2023.

Fiskeridirektøren foreslår at Fiskeridirektoratet gis hjemmel til å fastsette maksimalkvoter på fartøynivå tilsvarende som inneværende reguleringsår og at direktoratet kan stoppe fisket når den nasjonale kvoten er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre bestemmelsen om at det ikke skal være tillatt med bifangst av øyepål i fisket etter andre arter med mindre fangsten av øyepål kan avregnes mot fartøyenes øyepålkvote.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre bestemmelsen om at Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket etter øyepål eller innføre områdebegrensninger ved stor innblanding av fisk under minstemål eller bifangst av makrell overstiger 10 % i vekt i de enkelte fangster.

Forutsatt at Norge får øyepålkvote i britisk sone i 2023, foreslår Fiskeridirektøren at fisket reguleres med maksimalkvoter. Forutsatt at det ved fiske i britisk sone er påbudt å bruke sorteringsrist foreslår Fiskeridirektoratet å videreføre bestemmelsen som ble innført i 2017 om at norske fartøy ikke kan fiske etter øyepål i britisk sone og i NØS på samme tur.

6 BIFANGST I INDUSTRIRÅLFISKET

I henhold til utøvelsesforskriften § 49 er det som hovedregel ikke tillatt å fiske eller lande enkelte arter, som blant annet sei, til oppmaling.

I fisket med småmasket trål etter arter som øyepål og kolmule er det knyttet stor usikkerhet til om fangstregistreringen er korrekt ved mottak av fisk til industriformål. Fiskeridirektoratet har over tid prøvd å løse dette problemet gjennom prøvetaking ved landing. Det har imidlertid ikke lyktes å gjennomføre en troverdig kvantifisering av estimat av de kvanta bifangst som går uregistrert til oppmaling med denne tilnærmingen.

Plikten til å registrere fangst korrekt hviler på fisker og mottaker. Det er i strid med kravene i forskrift 6. mai 2014 om landings- og sluttseddel (landingsforskriften) når fisker og mottaker ikke foretar artssortering og dermed unnlater å føre sluttseddel på lovpålagt måte.

Fiskeridirektoratet hadde forslag til forskrift om prøvetaking av industrifangster ved landing på høring i 2017/2018. Formålet med forskriftsforslaget var å forbedre dagens prøvetakingssystem ved landing av industriråstoff for å oppnå en mer korrekt registrering av ressursuttaket. Fiskeridirektoratet sendte sin gjennomgang av høringsinnspillene, samt tilrådning til Nærings- og fiskeridepartementet 3. april i 2019.

Når det gjelder forslag til forskrift om prøvetaking av industrifangster ved landing har det blitt gjennomført en ny høringsrunde. Bakgrunnen for at det er gjennomført en ny høring er blant annet at det etter innspill fra høringsinstansene har Fiskeridirektoratet foretatt en rekke vesentlige endringer på det opprinnelige forslaget. Blant annet er kravene til bygningsmessige endringer i stor grad tatt bort og kravene til selve prøvetakingen er justert. Det er også registrert at danske myndigheter har innført tilsvarende krav til prøvetaking ved landinger til mel- og oljeproduksjon, og at disse prøvetakings- og kontrollplanene er godkjent av EU-kommisjonen. I tillegg har prosessen tatt tid. Fiskeridirektoratet har oversendt et nytt forslag til NFD for endelig behandling.

Fiskeridirektoratet har undersøkt artssammensetning og lengdefordeling i fisket med småmasket trål etter mållartene øyepål og kolmule. Basert på 9 tokt i perioden 2014-2019 er det gjort en analyse av dette fiskeriet. Funnene viser blant annet at 143 tonn (om lag 6 % av totalt kvantum) ble ført på feil art på sluttseddel på de 9 toktene totalt sett. For mållarten øyepål er seddelført kvantum 87 tonn høyere enn det som fremkommer i Fiskeridirektoratets resultater. Torsk, hyse, sei og nordsjøsild var blant artene hvor seddelført kvantum var lavere enn det som fremkom i Fiskeridirektoratets resultater. Videre registrerte Fiskeridirektoratet i alt 74 forskjellige arter/ kategorier samlet sett på toktene, mens det var oppgitt 23 arter/ kategorier på de ni sluttsedlene fra toktene. Det ble også registrert undermåls fisk av viktige kommersielle arter.

Fiskeridirektoratet gjennomførte i 2021 forsøk med sorteringsrist i fisket etter øyepål. I de gjennomførte forsøkene testet vi ut en sorteringsrist som er større i areal enn det som fremgår av gjeldende regulering. Rapporten ligger vedlagt, og Fiskeridirektoratet vil vurdere å implementere dette i regelverket.

I 2022 er det gjennomført forsøk hvor ordinær spileavstand med 40 mm ble vurdert opp mot en spileavstand på 35 mm. Det foreligger ikke en rapport på dette per i dag, men vi vil vurdere hvordan dette skal følges opp når resultatene foreligger.